

פסק דין המטיל מחוייבות על אם מאמצת ועל העירייה בגין התעללות קשה שהיתה מציאות חייו של ילד אשר אומץ בגיל 7

מקרה קשה של התעללות קשה מאוד התבררה בבית המשפט בירושלים בפני כב' השופטת מיכל דבירי רוזנבלט – בקצרה מדובר על תובע בן 25 אשר אומץ כאשר היה בן 7 – האם המאמצת התעללה בו והענישה אותו מדי יום בעונשים קשים ומשפילים והאב המאמץ נטש את המשפחה כשנתיים לאחר האימוץ.

התביעה מופנית כנגד האם המאמצת וכנגד הרשויות: עיריית ירושלים אשר אחראית על פיקוח על תהליכי אומנה ואימוץ של ילדים בשטחה המוניציפאלי ו-השירות למען הילד.

הטענה היא כי נגרמו לתובע נזקים ארוכי טווח ומסוגים שונים, בגינם הוא עותר לפיצוי כספי. כנגד העירייה טוען התובע כי היא הייתה מודעת לפחות לחלק ממעשי התעללות של האם המאמצת, באמצעות העו"סים מטעמה שבדקו את המשפחה, אך העירייה לטענתו לא פעלה כנדרש על מנת להוציא אותו מידי האם המאמצת. כנגד השירות למען הילד אשר טיפל בהליך האימוץ, נטען כי ידע או היה צריך לדעת על חוסר התאמה של בני הזוג להיות הורים מאמצים.

ביהמ"ש לענייני משפחה קיבל את התביעה ביחס לאם המאמצת והעירייה בלבד, מהטעמים הבאים:

א. ביהמ"ש קובע כי בנעילת התובע בחדר בבית למשך כ-4 חודשים התקיימו יסודות עוולת כליאת שווא (עוולה שקבועה בסעיף 26 לפקודת הנזיקין) וכן טוען התובע כי לא מתקיימת לאם המאמצת ההגנה כנגד עילת כליאת השווא (הגנה שקבועה בסעיף 27(6) לפקודת הנזיקין), היות שנעילת התובע בחדר למשך זמן ארוך זה חרגה מעל ומעבר ל"שלילה ארעית" או "לזמן שהיה נחוץ באופן סביר".

ב. לגבי הכאת התובע על ידי האם המאמצת, מעשים אלו עולים כדי עוולת תקיפה, (עוולה שקבועה בסעיף 23 לפקודה) ולא עומדת לאם המאמצת ההגנה המיוחדת מפני עוולה התקיפה, אשר הייתה קבועה בסעיף 24(7) לפקודת הנזיקין (הגנה זו בוטלה ואינה קיימת היום בספר החוקים).

ג. בנוסף, נקבע כי מכלול אמצעי הענישה שבהם נקטה האם המאמצת כנגד התובע לאורך השנים, עולים כדי עוולה של רשלנות מצדה כנגד התובע, לפי סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין. נקבע כי במעשיה הפרה האם המאמצת את חובות הזהירות המוטלות עליה כלפי התובע, כאמו, ופעלה באורח בלתי סביר עת נקטה באמצעי ענישה וחינוך פוגעניים, בהם יצרה סיכון לפגיעה גופנית, לפגיעה בכבודו ולפגיעה בנפשו של התובע, סיכון שאת תוצאתו הייתה יכולה לצפות. מעשיה אלו גרמו נזקים לתובע, באופן המטיל אחריות על האם בגין עוולת הרשלנות.

ד. ביהמ"ש קובע כי העירייה עוולה כלפי התובע בעוולת הרשלנות משהתרשלה בחובתה לבדוק ולברר את הנעשה במשפחה המאמצת לנוכח דיווחים שהגיעו אליה בזמן אמת, עד שנת 1995, אודות עונשים קשים והתעללות של האם המאמצת כלפי התובע. העירייה לא התערבה ולא עשתה שימוש בכלים מקצועיים במקרה קשה זה, באופן שעשוי היה להפסיק את הפגיעה המתמשכת מצד האם המאמצת בתובע.

לעיון בפסק הדין -

<https://drive.google.com/file/d/1NuodotvfpzIrYZIPMKwjcp8OVnJkih7/view>

סיכומו של דבר –

בפקודת הנזיקין עילות ברורות לתביעה כאשר מדובר בהתעללות ופגיעה אשר נעשית במקום שלכאורה צריך להיות המקום הבטוח ביותר לאדם – בביתו.